

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 45 0 Rs 044089 24 Rev
Sarajevo, 10.12.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Svjetlane Milišić-Veličkovski, kao predsjednice vijeća, Mirsade Čaušević-Dučić i Snježane Malešević, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: E.B. iz G., Ulica Š.K. broj ..., I.L. iz G., Ulica H.Ć. broj ....., R.I. iz G., Ulica M.T. broj ....., E.M. iz G., Ulica Z.r. broj ....., i M.B. iz G., Ulica S.S.S. broj ....., koje zastupaju punomoćnici Selma Demirović-Hamzić i Alen Gračić, advokati iz Sarajeva, Ulica Čemaluša broj 2., protiv tuženog Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Ministarstvo za privredu, Goražde, koga zastupa zastupnik po zakonu Kantonalno pravobranilaštvo Bosansko-podrinjskog kantona, Goražde, radi utvrđivanja povrede prava na jednako postupanje i naknade štete, vrijednost spora 10.100,00 KM, (pogrešno navedeno 9.008,25 KM), odlučujući o reviziji tužiteljica E.B., E.M. i M.B., protiv presude Kantonalnog suda u Goraždu broj: 45 0 Rs 044089 24 Rsž od 08.02.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj 10.12.2024. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija

Odbija se zahtjev tužiteljica za naknadu troškova nastalih u revizijskom postupku.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Goraždu broj: 45 0 Rs 044089 22 Rs od 27.10.2023 godine, stavom I izreke utvrđeno je da je tužba tužitelja R.I. povučena.

Stavom II izreke, odbijen je tužbeni zahtjev kojim je traženo da se utvrdi da je tuženi povrijedio pravo na jednako postupanje prema tužiteljima u odnosu na državne službenike i namještenike drugih kantona, na način što je propustio blagovremeno i u zakonom ostavljenom roku izvršiti zakonsku obavezu donošenja usaglašenih kantonalnih propisa iz oblasti plaća i naknada u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i time onemogućio utvrđivanje visine i obračun isplate odgovarajuće plaće po istim osnovnim koeficijentima, kao i namještenicima drugih kantona.

Stavom III izreke, odbijen je tužbeni zahtjev, kojim je traženo da se tuženi obaveže da tužiteljima na ime naknade materijalne štete radi neisplate odgovarajuće plaće po istim osnovnim koeficijentima kao i državnim službenicima i namještenicima drugih kantona za period od 01.01.2019. godine do 31.12.2021. godine isplati sljedeće iznose i to:

tužiteljici E.B. iznos od 9.008,25 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.01.2022. godine pa do konačne isplate; tužiteljici I.L. iznos od 7.593,80 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.01.2022. godine pa do konačne isplate; tužiteljici E.M. iznos od 8.717,19 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.01.2022. godine pa do konačne isplate; tužiteljici M.B. iznos od 7.249,56 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od

01.01.2022. godine pa do konačne isplate; uz naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 5.312,00 KM,

Stavom IV izreke, obavezan je tužitelj R.I. da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 288,00 KM, a tužiteljice E.B., I.L., E.M. i M.B. u iznosu od po 378,00 KM sve u roku od 15 dana.

Stavom V izreke, odbijen je zahtjev tuženog za nadoknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 2.067,00 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Goraždu broj: 45 0 Rs 044089 24 Rsž od 08.02.2024. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude reviziju su blagovremeno izjavile tužiteljice E.B., E. M. i M.B. zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud reviziju usvoji i pobijanu drugostepenu presudu preinači tako što će u cijelosti usvojiti tužbene zahtjev tužitelja, a tuženog obavezati da im naknadi troškove parničnog postupka, uvećanih za troškove sastava revizije u iznosu od 1.200,00 KM + 17% na ime PDV-a; odnosno da drugostepenu presudu ili obje nižestepene presude ukine i predmet vrati drugostepenom ili prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tuženi je u odgovoru na reviziju osporio dopuštenost revizije i osnovanost revizijskih navoda, te predložio da se revizija odbaci, odnosno odbije.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹, ovaj sud je odlučio kao u izreci.

U postupcima koji se vode po tužbama za zaštitu od diskriminacije, kakav je i konkretni postupak, revizija je uvijek dozvoljena u skladu s odredbom člana 13. stav 2. u vezi s članom 12. Zakona o zabrani diskriminacije². Iz tog razloga, ovaj sud nalazi da su bez značaja prijedlog revidentica da se na osnovu člana 237. stav 3. Zakona o parničnom postupku revizija dopusti, i meritorno odluči o reviziji, odnosno prigovor nedopuštenosti revizije istaknutog od strane tuženog.

Bez osnova je revizijski prigovor povrede odredaba parničnog postupka učinjene u postupku pred drugostepenim sudom.

Protivno pravnom rezonovanju revidentica, obrazloženje pobijane presude sačinjeno je u svemu saglasno odredbama člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, jer je drugostepeni sud u obrazloženju presude izložio zahtjeve stranaka i njihove navode o činjenicama, na kojima se ti zahtjevi zasnivaju, dokaze i ocjenu dokaza, te propise na kojima je zasnovana presuda. Drugostepeni sud je pravilno primjenjujući odredbu člana 231. Zakona o parničnom postupku, u obrazloženju svoje presude ocijenio sve žalbene navode koji su od odlučnog značenja sa aspekta predmeta spora, pa je s obzirom na sve izloženo, neprihvatljiv prigovor revidentica da drugostepena presuda ne sadrži detaljno obrazloženje kakvo se zahtijeva prema standardima iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama.

---

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik BiH“ br. 59/09 i 66/16

Tvrđnja revidentica da je u postupku pred nižestepenim sudovima izostala analiza relevantnih dokaza, protivrječna je revizijskim navodima da je među parničnim strankama činjenično stanje nesporno, jer, ukoliko je to slučaj, onda nije ni moglo doći do povrede pravila parničnog postupka koja se odnose na ocjenu dokaza. Neovisno o tome, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud, suprotno prigovoru revidentica, izvedene dokaze cijenio u skladu sa odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku i na osnovu slobodne ocjene tih dokaza, te nespornih navoda parničnih stranaka, utvrdio sporne činjenice odlučne za ovaj spor. Stečeno uvjerenje o odlučnim činjenicama prvostepeni sud je opravdao logičnim i uvjerljivim razlozima, koje je u cijelosti prihvatio i drugostepeni sud, pa se ovaj revizijski prigovor ne može prihvatiti.

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari, u revizijskoj fazi postupka, je zahtjev tužiteljica za utvrđenje diskriminacije. Tužiteljice svoje zahtjeve zasnivaju na tvrdnji da im je tuženi povrijedio pravo na jednako postupanje, na način što je propustio u zakonom ostavljenom roku izvršiti zakonsku obavezu donošenja usaglašenih kantonalnih propisa iz oblasti plaća i naknada u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i time onemogućio utvrđivanje visine i obračun isplate odgovarajućih plaća po istim osnovnim koeficijentima, kao državnim službenicima i namještenicima drugih kantona.

Iz pravno relevantnih činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova proizlazi: da su tužiteljice zaposlenice kod tuženog u svojstvu državnih službenika i namještenika; da su tužiteljicama u utuženom periodu obračun i isplata plaća vršene na osnovu Uredbe o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u kantonalnim organima državne službe³; da tuženi nije usaglasio svoje propise koji regulišu pitanje plaća državnih službenika i namještenika u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde sa Zakonom o plaćama i naknadama državnih službenika Federacije BiH; da je dana 28.12.2021. godine donesen Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti BPK Goražde; da je na osnovu vještačenja od strane vještaka ekonomske struke utvrđena razlika plaća koje su tužiteljice primale i plaća obračunatih u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev tužiteljica za utvrđenje diskriminacije primjenom odredaba čl. 1, 57, 59, 60, 61. i 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH (u daljem tekstu: Zakon o plaćama i naknadama)⁴ i čl. 2.,3. stav 2., 12. stav 1. i 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, uz obrazloženje da je obaveza kantona bila da donesu propise iz oblasti plaća i naknada usaglašene sa Zakonom o plaćama i naknadama, ali da nije propisana direktna primjena federalnog zakona u okolnostima ako kantoni ne donesu propise u određenom roku.

Tužbeni zahtjev za naknadu materijalne štete, prvostepeni sud je odbio primjenom odredbi člana 154., 155. i 172. Zakona o obligacionim odnosima, uz obrazloženje da tužiteljice nisu dokazale osnov i visinu nastale materijalne štete, niti su dokazale da postoji uzročno-posljedična veza između postupanja tuženog i nastale štete u vidu isplate odgovarajuće plaće.

Odlučujući o žalbi tužiteljica, drugostepeni sud je žalbu odbio i prvostepenu presudu potvrdio, navodeći da Zakonom o plaćama i naknadama nije propisan jedinstven način utvrđivanja plaća državnih službenika i namještenika na nivou svih kantona, te da se tim

³ „Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ broj 11/07

⁴ „Službene novine Federacije BiH“ br. 45/10, 111/12, 20/17, 22/19 i 94/20

zakonom samo određuje načelni okvir, smjernice i elementi za usklađivanje kantonalnih zakona sa federalnim zakonima, dok je u isključivoj nadležnosti kantona da svojim propisima odrede plaće državnih službenika i namještenika kantona, tako da tužiteljice nisu učinile vjerovatnim postojanja nejednakog postupanja, pa da je tužbeni zahtjev za utvrđenje diskriminacije neosnovan. Po stavu drugostepenog suda novčano potraživanje koje tužiteljice potražuju kao isplatu razlike plaće u vidu naknade materijalne štete nije osnovano prema odredbama člana 154., 155., 172. i 189. Zakona o obligacionim odnosima, pa je stava da je prvostepeni sud tužbeni zahtjev pravilno odbio.

Ovakav pravni zaključak drugostepenog suda nije doveden u pitanje navodima revizije.

Bez osnova revidentice istrajavaju na prigovoru da je pogrešan zaključak nižestepeni sudova da državni službenici i namještenici različitih kantona ne mogu biti uporedna grupa za utvrđivanje diskriminirajućeg postupanja tuženog, te da je izmjena federalnog propisa usvojena s ciljem da se izjednače koeficijenti za obračun plaća državnih službenika i namještenika u svim kantonima u Federaciji BiH.

U prvom redu, ovaj sud konstatuje da tužiteljice tokom postupka nisu ni dokazivale visinu plaća zaposlenih u organima vlasti u drugim kantonima, niti su ukazale na konkretne kantonalne propise drugih kantona, kojima se utvrđuje plaća viša u odnosu na njihovu, pa je pravilan zaključak nižestepeni sudova da nisu učinile niti vjerovatnim postojanje različitog postupanja u odnosu na tu uporednu grupu. Naprotiv, tužiteljice, radi utvrđivanja iznosa plaća za koje smatraju da im pripadaju, vrše obračun korištenjem koeficijenata koji se primjenjuju za obračun plaća državnih službenika i namještenika federalnih organa vlasti – što je bez značaja za odlučivanje o osnovanosti tužbenog zahtjeva.

Nadalje, razlike u iznosima plaća između pojedinih kantona, ukoliko postoje, rezultat su ustavnog uređenja Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema odredbi člana III/4. 1) Ustava Federacije BiH, kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti, te su posebno nadležni, između ostalog, i za finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti. U skladu s odredbom člana V/6. e) i f) Ustava Federacije BiH, kanton donosi propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti i usvaja budžet kantona, te donosi zakone o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno finansiranje.

Shodno navedenim ustavnim odredbama, Zakonom o plaćama i naknadama, kojeg donosi federalni zakonodavac, definisana su načela, elementi, način i rokovi za određivanje neto plaće zaposlenih u kantonalnim organima vlasti, ali parametre za određivanje tih plaća, u skladu s načelnim okvirom iz navedenog federalnog zakona, utvrđuju vlasti svakog kantona pojedinačno.

Imajući u vidu navedene zakonske i ustavne odredbe, iz kojih proizilazi isključiva nadležnost svakog kantona da prema svojim potrebama i mogućnostima odredi visinu plaće svojih uposlenika, poštujući načela i elemente za određivanje osnovice i koeficijenata propisane federalnim zakonom, tužiteljice nisu učinili vjerovatnim da bi ih tuženi mogao diskriminisati isplatom manjih plaća u odnosu na plaće državnih službenika i namještenika u drugim kantonima Federacije BiH.

Pravilno u tom smislu nižestepeni sudovi zaključuju da ne postoji zakonska odredba kojom se državnim službenicima i namještenicima zaposlenim u kantonalnim organima vlasti

garantuje ista plaća za iste poslove, te se shodno tome kao uporedna grupa za utvrđivanje različitog postupanja u odnosu na tužiteljice, ne mogu uzimati niti državni službenici i namještenici zaposleni u organima vlasti drugih kantona u Federaciji BiH, niti državni službenici i namještenici zaposleni u federalnim organima vlasti.

Različiti iznosi plaća za državne službenike i namještenike koji obavljaju iste poslove u različitim kantonima, dakle, rezultat su ustavne raspodjele nadležnosti i različitih mogućnosti finansiranja svakog kantona pojedinačno. Razlike do kojih nužno dolazi usljed primjene navedene ustavne i zakonske regulative, po ocjeni ovog suda nisu ni neobjektivne, nerazumne niti neopravdane.

Nasuprot tvrdnjama revidentica, prvostepeni sud je pravilno rasporedio teret dokazivanja u ovoj pravnoj stvari, pa i po stavu ovog suda revidentice su propustile dokazati, u stepenu vjerovatnosti, da su zbog neke svoje karakteristike, kao zaštićenog osnova, bile izložene različitom tretmanu u odnosu na druge osobe koje se nalaze u sličnoj ili uporednoj situaciji. Tek da su to učinili, u skladu s odredbom člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije, teret dokazivanja suprotnog (da situacija nije slična ili uporedna, da se razlika ne temelji na zaštićenom osnovu), odnosno dokazivanja da postoji opravdanje za različito postupanje - prešao bi na tuženog.

Neosnovani su revizionni navodi da nižestepeni sudovi nisu pravilno cijenili stav Ustavnog suda BiH iznesen u Odlukama broj U-22/22 od 23. marta 2023. godine i broj U-25/22 od 19. januara 2023. godine, jer se i po stavu ovog suda ne radi o istom činjeničnom i pravnom osnovu kao u ovom predmetu da bi se ti stavovi primijenili. Naime u navedenim Odlukama utvrđena je diskriminacija u vezi sa pravom na troškove smještaja i naknade za odvojeni život za stručno osoblje u pravosudnim institucijama na nivou BiH, odnosno sa pravom na naknadu za vrijeme obaveznog dežurstva ili pripravnosti sudija Suda BiH.

Neosnovano revidentice navode da im je tuženi propuštanjem donošenja kantonálnih propisa, usklađenih sa federalnim propisom prouzrokovao materijalnu štetu, za koju odgovora po odredbama ZOO, pa da im je tuženi dužan nadoknaditi.

Naime članom 154. stav 1. ZOO⁵ propisano je da ko drugome prouzrokuje štetu dužan je nadoknaditi je, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice.

Članom 155. ZOO-a propisano je da je šteta umanjeđe nečije imovine (obična šteta) i sprečavanje njezina povećanja (izmakla korist), a i nanošenje drugom fizičkog ili psihičkog bola ili straha (nematerijalna šteta);

Članom 172. ZOO-a propisano je da pravno lice odgovara za štetu koju njegov organ prouzrokuje trećem licu u vršenju ili u vezi sa vršenjem svojih funkcija (stav 1). Ako za određeni slučaj nije što drugo u zakonu određeno, pravno lice ima pravo na naknadu od lica koje je štetu skrivilo namjerno ili krajnjom nepažnjom (stav 2). To pravo zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana isplaćene naknade štete (stav 3);

---

⁵ Sl. list SFRJ“ broj: 29/78,39/85,45/89,57/89, „Sl. list RBiH“ broj: 2/92,13/93, 13/94, „Sl. novine F BiH“ broj: 29/03 i 42/11.

Članom 189. stav 1. ZOO-a propisano je da oštećenik ima pravo kako na naknadu obične štete, tako i na naknadu izmakle koristi.

Po stavu ovog suda, u konkretnom slučaju, pravilno su nižestepeni sudovi zaključili da provedenim dokazima tužiteljice nisu dokazale da im je pričinjena šteta nezakonitim i nepravilnim radom organa tuženog. Naime, odredbama od člana 57. do člana 63. Zakona o plaćama u organima vlasti FBiH propisan je isključivo načelni okvir, opšte smjernice i elementi koje su kantoni dužni da primjene prilikom donošenja i usaglašavanja propisa iz oblasti plaća službenika i namještenika i drugih lica koja obuhvata taj propis, tako da Zakonom o plaćama u organima vlasti FBiH nije propisano da će se on direktno primjenjivati ukoliko se u roku od 90 dana od dana primjene tog Zakona ne donese kantonalni propis. Navedenim odredbama nije propisano, da se svim državnim službenicima i namještenicima na nivou kantona u Federaciji BiH garantuje ista plaća za iste poslove, a što i dokazuje da nema ni odgovornosti tuženog u smislu člana 172. ZOO. Tužiteljice nisu dokazale da im je nanijeta šteta, smislu člana 155. i 189. ZOO, zato što istu potražuju u visini, koja je utvrđena nalazom i mišljenjem vještaka finansijske struke, a koji je pri obračunu primjenio koeficijent propisan Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Stoga kako nije utvrđeno da je tuženi protivpravno postupao, odnosno kako nije dokazana uzročno posljedična veza između postupanja tuženog i eventualne nastale štete u vidu manje isplaćenih plaća, tako da prvostepeni, a ni drugostepeni sud nisu povrijedili odredbe člana 154., 155., 172. i 189. ZOO-a, kada su odlučivali o zahtjevu za isplatu naknade materijalne štete, kako se to u reviziji pogrešno navodi.

Imajući u vidu sve navedeno, ovaj sud nalazi da ostali revizijski prigovori nisu odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora, pa ih u skladu sa članom 231. u vezi sa članom 253. ZPP-a nije posebno ni obrazlagao.

Kako ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, revizija tužiteljica je odbijena kao neosnovana, primjenom odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku.

Zahtjev revidentica za naknadu troškova sastava revizije odbijen je na osnovu odredbe člana 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku, jer revidentice nisu postigle uspjeh u revizijskom postupku.

Predsjednica vijeća
Svjetlana Milišić-Veličkovski, s.r.